

Projekts (1. variants)

[Datums]
Rīgā

Noteikumi Nr. [_____]

Kredītiestāžu kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa noteikumi

Izdoti saskaņā ar
Kredītiestāžu likuma
50. panta otro un trešo daļu

1. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka Latvijas Republikā reģistrētām kredītiestādēm, izņemot nozīmīgās uzraudzītās kredītiestādes Kredītiestāžu likuma 1. panta pirmās daļas 67. punkta izpratnē, (turpmāk – kredītiestāde):

- 1.1. kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa izveides vispārējos principus;
- 1.2. kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa īstenošanas prasības;
- 1.3. prasības informācijas par kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu sagatavošanai un iesniegšanai Latvijas Bankā.

2. Noteikumos lietoti šādi termini:

2.1. reputācijas risks – risks, ka kredītiestādes darbības vai no kredītiestādes neatkarīgu ārēju notikumu rezultātā kredītiestādes klientiem, darījumu partneriem, akcionāriem, uzraudzības iestādēm un citām personām var izveidoties negatīvs viedoklis par kredītiestādi un tas var negatīvi ietekmēt kredītiestādes spēju uzturēt esošās vai izveidot jaunas darījumu attiecības ar tās klientiem un citiem darījumu partneriem, kā arī negatīvi ietekmēt kredītiestādei nepieciešamā finansējuma pieejamību, tai skaitā reputācijas riska notikumu rezultātā var palielināties citi kredītiestādes darbībai piemītošie riski (piemēram, kredītrisks, likviditātes risks, tirgus risks) un tas var negatīvi ietekmēt kredītiestādes finansiālo stāvokli, kapitāla apmēru un riska profilu;

2.2. biznesa modeļa risks – risks, ka izmaiņas komercdarbības vidē un kredītiestādes nespēja savlaicīgi reaģēt uz šīm izmaiņām vai nepiemērota vai nepareizi izvēlēta kredītiestādes stratēģija vai biznesa modelis, vai kredītiestādes nespēja nodrošināt nepieciešamos resursus stratēģijas vai dzīvotspējīga un ilgtspējīga biznesa modeļa ieviešanai var negatīvi ietekmēt kredītiestādes finansiālo stāvokli, kapitāla apmēru un riska profilu;

2.3. kopējais risku segšanai nepieciešamā kapitāla apmērs (turpmāk – RSNK apmērs) – kapitāla apmērs, kas saskaņā ar kredītiestādes novērtējumu nepieciešams tās darbībai piemītošo un varbūtējo risku, kuri nav pārmērīgas sviras risks, segšanai. RSNK apmēru veido atsevišķu risku (kredītriska, kredīta vērtības korekcijas riska, tirgus riska, operacionālā riska un citu kredītiestādes darbībai piemītošo un varbūtējo risku, kuri nav pārmērīgas sviras risks) segšanai nepieciešamā kapitāla apmēra kopsumma;

2.4. vispārējais nepieciešamā kapitāla apmērs (turpmāk – VNK apmērs) – RSNK apmēra un saskaņā ar Kredītiestāžu likuma IV nodaļu aprēķinātā kopējo kapitāla rezervju prasības apmēra kopsumma;

2.5. papildu kapitāla rezerve – kapitāla apmērs, kas saskaņā ar kredītiestādes novērtējumu nepieciešams papildus VNK apmēram, lai nodrošinātu, ka kredītiestādes kapitāls ir pietiekams zaudējumu segšanai iespējamu kredītiestādes darbībai būtisku nelabvēlīgu scenāriju iestāšanās gadījumā. Papildu kapitāla rezerve neaptver pārmērīgas sviras risku;

2.6. pārmērīgas sviras riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmērs (turpmāk – pārmērīgas sviras RSNK apmērs) – kapitāla apmērs, kas saskaņā ar kredītiestādes novērtējumu nepieciešams pārmērīgas sviras riska segšanai;

2.7. pārmērīgas sviras riska kapitāla rezerve – kapitāla apmērs, kas saskaņā ar kredītiestādes novērtējumu nepieciešams papildus pārmērīgas sviras RSNK apmēram, lai nodrošinātu, ka kredītiestādes kapitāls ir pietiekams pārmērīgas sviras riska segšanai iespējamu kredītiestādes darbībai būtisku nelabvēlīgu scenāriju iestāšanās gadījumā.

3. Kredītiestāde kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesā nosaka pārmērīgas sviras RSNK apmēru un pārmērīgas sviras riska kapitāla rezervi paralēli VNK apmēra un papildu kapitāla rezerves noteikšanai un ņem vērā, ka kredītiestādes rīcībā esošo pašu kapitālu var izmantot, lai vienlaikus nodrošinātu gan VNK apmēra un papildu kapitāla rezerves kopsummu, gan pārmērīgas sviras RSNK apmēra un pārmērīgas sviras riska kapitāla rezerves kopsummu.

4. Kredītiestāde ievēro šo noteikumu prasības individuāli, prudenciālās konsolidācijas grupas līmenī vai subkonsolidēti Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija regulas (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm, un ar ko groza regulu (ES) Nr. 648/2012 (turpmāk – Regula Nr. 575/2013) izpratnē atbilstoši Kredītiestāžu likuma 50.⁸ pantā noteiktajam attiecībā uz minētā likuma 36.² panta prasību ievērošanu.

2. Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa izveides vispārējie principi

5. Kredītiestāde regulāri, bet ne retāk kā reizi gadā veic kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu, kas ietver tās darbības nodrošināšanai nepieciešamā kapitāla apmēra pietiekamības novērtēšanu. Par kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa atskaides, tai skaitā visu novērtējumu un aprēķinu veikšanas, datumu nosaka pārskata gada beigu datumu. Ja kredītiestāde ir uzsākusi darbību pārskata gadā un ir veikusi darbību mazāk nekā deviņus mēnešus, tā par pirmo kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa atskaides, tai skaitā visu novērtējumu un aprēķinu veikšanas, datumu var noteikt nākamā pārskata gada beigu datumu.

6. Kredītiestāde nodrošina, ka kapitāla pietiekamības novērtēšanas process ir kredītiestādes risku pārvaldības sistēmas un darbības plānošanas neatņemama sastāvdaļa un ka noteikta kapitāla līmeņa uzturēšana neaizstāj risku pārvaldīšanu.

7. Kredītiestāde nodrošina, ka tās kapitāla pietiekamības novērtēšanas process ir dokumentēts, tai skaitā:

7.1. ir dokumentēti un atbilstošā vadības līmenī apstiprināti kredītiestādes kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa iekšējie normatīvie dokumenti (tostarp kapitāla pietiekamības uzturēšanas stratēģija, politika, procedūras, nolikumi, instrukcijas), kuros nosaka kredītiestādes:

7.1.1. biznesa modeļa dzīvotspējas un ilgtspējas izvērtēšanas kārtību;

7.1.2. lietotās risku un kapitāla definīcijas;

7.1.3. būtisko risku identificēšanas kārtību;

7.1.4. metodoloģiju, ko izmanto, lai noteiktu kredītiestādes darbībai piemītošo un varbūtējo risku segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru, RSNK apmēru, VNK apmēru,

papildu kapitāla rezervi, pārmērīgas sviras RSNK apmēru un pārmērīgas sviras riska kapitāla rezervi;

7.1.5. rīcībā esošā kapitāla apmēra aprēķināšanas kārtību;

7.1.6. veicamās stresa testēšanas kārtību, ievērojot Eiropas Banku iestādes 2018. gada 19. jūlija pamatnostādnes EBA/GL/2018/04 "Pamatnostādnes par iestāžu spriedzes testiem" noteiktās prasības;

7.1.7. kapitāla plānošanu un vēlamā kapitāla līmeni (kapitāla pietiekamības mērķus un sviras rādītāja mērķi);

7.1.8. darbinieku un struktūrvienību pilnvaras, pienākumus un atbildību kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesā;

7.1.9. pārskatu sniegšanas un informācijas apmaiņas kārtību kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesā;

7.1.10. kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa regularitāti, tostarp kritērijus šo noteikumu 12. punktā minēto būtisku izmaiņu kredītiestādes darbībā vai kredītiestādes darbību ietekmējošajos apstākļos un būtisku izmaiņu kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa rezultātos identificēšanai;

7.1.11. citus būtiskus organizatoriskos un metodoloģiskos aspektus;

7.2. ir dokumentēti kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa rezultāti, kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesā izdarītie pieņēmumi un šo pieņēmumu ietekme uz kopējiem rezultātiem.

8. Kredītiestāde regulāri, bet ne retāk kā reizi gadā pārskata un, ja nepieciešams, pilnveido tās kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa politiku un citus ar kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu saistītos iekšējos normatīvos dokumentus atbilstoši izmaiņām kredītiestādes darbībā un kredītiestādes darbību ietekmējošajos apstākļos.

9. Par kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa izveidi un efektīvu funkcionēšanu atbild kredītiestādes padome un valde.

10. Kredītiestādes padome:

10.1. nosaka kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa pamatnostādnes, izmantojamās metodes un mērķus;

10.2. apstiprina kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa politiku;

10.3. vismaz reizi gadā izskata un apstiprina kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa rezultātus un pieņem ar kapitāla pietiekamību saistītos lēmumus.

11. Kredītiestādes valde:

11.1. nodrošina regulāru kapitāla pietiekamības novērtēšanu un pietiekama kapitāla uzturēšanu saskaņā ar kredītiestādes padomes noteikto kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa politiku;

11.2. apstiprina atbilstošus kredītiestādes iekšējos normatīvos dokumentus kapitāla pietiekamības novērtēšanas politikas īstenošanai.

12. Ja laika posmā starp diviem kapitāla pietiekamības novērtējumiem kredītiestādes darbībā vai kredītiestādes darbību ietekmējošajos apstākļos notikušas būtiskas izmaiņas un tā rezultātā var būtiski mainīties kredītiestādes padomes apstiprinātie kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa rezultāti, kredītiestāde nekavējoties, bet ne vēlāk kā viena mēneša laikā pārskata tās kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa skaitliskos rezultātus un, ja nepieciešams, veic jaunu kapitāla pietiekamības skaitlisko novērtējumu. Kredītiestādes padome izskata un apstiprina pārskatītos kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa skaitliskos rezultātus. Kredītiestāde nekavējoties, bet ne vēlāk kā 10 darbdienu laikā pēc tam, kad kredītiestādes padome apstiprinājusi pārskatītos kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa skaitliskos rezultātus, sagatavo un iesniedz Latvijas

Bankai kapitāla pietiekamības novērtējuma rezultātu apkopojumu saskaņā ar šo noteikumu 1. pielikumu "Kapitāla pietiekamības novērtējuma rezultātu apkopojums, kas attiecas uz riskiem, kuri nav pārmērīgas sviras risks" un šo noteikumu 2. pielikumu "Kapitāla pietiekamības novērtējuma rezultātu apkopojums, kas attiecas uz pārmērīgas sviras risku".

13. Kredītiestāde nodrošina, ka iekšējā audita funkcijas ietvaros regulāri tiek veikta kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa pārbaude un tā efektivitātes izvērtējums. Par veiktās pārbaudes rezultātiem iekšējā audita funkcijas veicējs sniedz ziņojumu kredītiestādes padomei. Kredītiestāde viena mēneša laikā pēc minētā ziņojuma izskatīšanas kredītiestādes padomē iesniedz Latvijas Bankai šā ziņojuma kopiju, atbilstošās kredītiestādes padomes sēdes protokola izrakstu un informāciju par kredītiestādes padomes pieņemtajiem lēmumiem par kredītiestādes veicamajiem pasākumiem, lai ieviestu iekšējā audita funkcijas veicēja ieteikumus, tai skaitā novērstu iekšējā audita funkcijas veicēja pārbaudītu rezultātā konstatētos trūkumus un nepilnības.

14. Kredītiestāde kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesā risku, kuriem Regula Nr. 575/2013 nenosaka pašu kapitāla prasības, segšanai nepieciešamā kapitāla apmēra noteikšanai var izmantot šo noteikumu 3.3. apakšnodaļā aprakstītās vienkāršotās metodes vai pašas izstrādātus un tās darbībai un riska profilam pielāgotus iekšējos modeļus, metodes vai pieejas.

15. Kredītiestāde, kas kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesā risku, kuriem Regula Nr. 575/2013 nenosaka pašu kapitāla prasības, segšanai nepieciešamā kapitāla apmēra noteikšanai izmanto:

15.1. šo noteikumu 3.3. apakšnodaļā aprakstītās vienkāršotās metodes, papildus veic šo metožu kvantitatīvo piemērotības kredītiestādes darbībai un riska profilam izvērtējumu, ja nepieciešams, pielāgojot minētās metodes kredītiestādes darbībai un riska profilam;

15.2. kredītiestādes pašas izstrādātus un tās darbībai un riska profilam pielāgotus iekšējos modeļus, metodes vai pieejas, nodrošina, ka minētie modeļi, metodes vai pieejas ir dokumentētas kredītiestādes iekšējos normatīvajos dokumentos. Kredītiestāde pēc Latvijas Bankas pieprasījuma izskaidro tās izstrādāto iekšējo modeļu, metožu vai pieeju teorētisko pamatojumu un pamato to piemērotību kredītiestādes darbībai un riska profilam.

3. Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa īstenošanas prasības

3.1. Kredītiestādes rīcībā esošā kapitāla apmēra un kredītiestādes darbībai piemītošo un varbūtējo risku segšanai nepieciešamā kapitāla apmēra noteikšana

16. Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesā kredītiestāde vismaz:

16.1. nosaka tās rīcībā esošā kapitāla apmēru, pamatojoties uz Regulu Nr. 575/2013;

16.2. nosaka kredītiestādes darbībai piemītošo un varbūtējo risku segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru;

16.3. nosaka RSNK apmēru un pārmērīgas sviras RSNK apmēru;

16.4. nosaka VNK apmēru;

16.5. nosaka papildu kapitāla rezervi un pārmērīgas sviras riska kapitāla rezervi;

16.6. veic kapitāla plānošanu vismaz turpmākajiem trim gadiem un nosaka vēlamā kapitāla līmeni (kapitāla pietiekamības mērķus un sviras rādītāja mērķi).

17. Lai noteiktu kredītiestādes darbībai piemītošo un varbūtējo risku segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru, kredītiestāde:

- 17.1. identificē tās darbībai piemītošos un varbūtējos riskus un nosaka to būtiskumu, izmantojot gan kvantitatīvus, gan kvalitatīvus kritērijus;
- 17.2. identificē riskus, kuri tiks iekļauti kapitāla pietiekamības novērtējumā, un nosaka, kuriem riskiem kredītiestāde kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesā aprēķina to segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru un kuriem riskiem to neaprēķina, bet izmanto citas risku pārvaldīšanas, tai skaitā mazināšanas, metodes;
- 17.3. nosaka kredītiestādes darbībai piemītošo un varbūtējo risku segšanai nepieciešamā kapitāla apmēra aprēķināšanas metodoloģiju;
- 17.4. izvērtē riskus, kuriem Regula Nr. 575/2013 nosaka pašu kapitāla prasības, saskaņā ar šo noteikumu 3.2. apakšnodaļu;
- 17.5. izvērtē riskus, kuriem Regula Nr. 575/2013 nenosaka pašu kapitāla prasības, saskaņā ar šo noteikumu 3.3. apakšnodaļu.

3.2. Risku, kuriem Regula Nr. 575/2013 nosaka pašu kapitāla prasības, izvērtējums

18. Kredītiestāde izvērtē saskaņā ar Regulu Nr. 575/2013 aprēķinātās kredītriska un darījuma partnera kredītriska (turpmāk – kredītrisks), tirgus riska, kredīta vērtības korekcijas riska, norēķinu riska un operacionālā riska pašu kapitāla prasības apmēra pietiekamību tās darbībai piemītošā attiecīgā riska segšanai, kā arī izvērtē pašu kapitāla prasības apmēra, kas nepieciešams Regulā Nr. 575/2013 noteiktās sviras rādītāja pašu kapitāla prasības izpildei, pietiekamību tās darbībai piemītošā pārmērīgas sviras riska segšanai. Ja kredītiestādes vērtējumā saskaņā ar Regulu Nr. 575/2013 aprēķinātās kredītriska, tirgus riska, kredīta vērtības korekcijas riska, norēķinu riska un operacionālā riska pašu kapitāla prasības apmērs nav pietiekams kredītiestādes darbībai piemītošā attiecīgā riska segšanai vai aprēķinātais sviras rādītāja pašu kapitāla prasības izpildei nepieciešamā pašu kapitāla prasības apmērs nav pietiekams kredītiestādes darbībai piemītošā pārmērīgas sviras riska segšanai, kredītiestāde nosaka papildu kapitālu attiecīgā riska segšanai.

19. Kredītiestāde šo noteikumu 18. punktā minēto izvērtējumu veic kvantitatīvi, papildus ņemot vērā attiecīgi šo noteikumu 3.2.1., 3.2.2., 3.2.3. vai 3.2.4. apakšnodaļas prasības attiecībā uz kredītriska, tirgus riska un kredīta vērtības korekcijas riska, operacionālā riska un pārmērīgas sviras riska izvērtēšanu, un nodrošina, ka izvērtējums aptver attiecībā uz:

- 19.1. kredītrisku – visus kredītriskam pakļautos riska darījumus;
- 19.2. tirgus risku – visas pozīcijas, kuras iekļautas tirdzniecības portfeli, un visas netirdzniecības portfeļa pozīcijas, kuras ietekmē ārvalstu valūtu risks vai preču risks;
- 19.3. operacionālo risku – visus kredītiestādes produktus, darbības veidus, procesus un sistēmas.

3.2.1. Kredītrisks

20. Lai aprēķinātu kredītriska pašu kapitāla prasības apmēru, kredītiestāde kredītriskam pakļauto riska darījumu riska svērto vērtību kopsommu, kas aprēķināta saskaņā ar Regulu Nr. 575/2013, reizina ar 8 procentiem.

21. Kredītiestāde, izvērtējot kredītriska pašu kapitāla prasības, kas aprēķināta saskaņā ar Regulā Nr. 575/2013 aprakstīto standartizēto pieeju, apmēra pietiekamību tās darbībai piemītošā kredītriska segšanai, veic vismaz šādus papildu kredītriska novērtējumus:

- 21.1. kredītiestāde izvērtē riska darījumiem, kas nodrošināti ar hipotēku uz nekustamo īpašumu, piemērotās riska pakāpes atbilstību prognozētajai situācijai nekustamā īpašuma tirgū, analizējot, vai ir konstatēta klientu maksāspējas pasliktināšanās, nodrošinājuma

vērtības samazinājums, tā realizēšanas grūtības vai citas negatīvas tendences nekustamā īpašuma tirgū vai ekonomikā;

21.2. kredītiestāde izvērtē portfelim, ko veido riska darījumi ar privātpersonām vai mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, piemērotās riska pakāpes pamatotību, analizējot minētajā portfelī iekļauto riska darījumu kvalitātes izmaiņu statistiku un granularitāti;

21.3. kredītiestāde izvērtē prasībām pret dalībvalstu centrālajām valdībām un centrālajām bankām piemērojamās 0 procentu riska pakāpes atbilstību, ņemot vērā to finansiālo stāvokli un izvērtējumā iekļaujot arī riska darījumus, kuriem 0 procentu riska pakāpe piemērota saskaņā ar Regulas Nr. 575/2013 114. panta 4. punktu;

21.4. kredītiestāde izvērtē tās izmantoto kredītriska mazināšanas paņēmienienu efektivitāti un gadījumā, ja tie varētu izrādīties mazāk efektīvi, nekā plānots, analizē vajadzību noteikt šo zaudējumu segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru.

22. Lai nodrošinātu izvērtējumu savai darbībai piemītošā kredītriska noteikšanai atbilstoši šo noteikumu 21. punkta prasībām, kredītiestāde uzkrāj datus par kredītriskam pakļauto riska darījumu vēsturi, tai skaitā par aizdevuma un aizņēmēja ienākumu valūtu sakritību, maksājumu kavējumiem, aizdevumu pārskatīšanu, nodrošinājuma vērtības izmaiņām, nodrošinājuma realizācijas gadījumiem un tā pārdošanas cenu, finanšu pārskatos atzītiem vērtības samazināšanās zaudējumiem, kas noteikti saskaņā ar Komisijas 2023. gada 13. augusta regulu (ES) 2023/1803, ar ko pieņem vairākus starptautiskos grāmatvedības standartus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulu (EK) Nr. 1606/2002, un citu informāciju.

3.2.2. Tirgus risks un kredīta vērtības korekcijas risks

23. Kredītiestāde, izvērtējot tirgus riska pašu kapitāla prasības, kas aprēķināta saskaņā ar Regulā Nr. 575/2013 aprakstīto vienkāršoto standartizēto pieeju, apmēra pietiekamību tās darbībai piemītošā tirgus riska segšanai, veic šādus papildu tirgus riska novērtējumus:

23.1. kredītiestāde aprēķina neto ārvalstu valūtu un zelta pozīcijas lieluma reizinājumu ar attiecīgo valūtu kursu un zelta kursa gada svārstīgumu, ko nosaka kā standartnovirzi atbilstoši pozīciju turēšanas periodam un vēlamajam ticamības intervālam, pamatojoties uz reprezentatīvajiem vēsturiskajiem datiem un nākotnes aplēsēm, un salīdzina iegūto reizinājumu ar ārvalstu valūtas riska pašu kapitāla prasību, kas aprēķināta saskaņā ar Regulā Nr. 575/2013 aprakstīto vienkāršoto standartizēto pieeju;

23.2. kredītiestāde aprēķina kapitāla instrumentu pozīcijas lieluma reizinājumu ar kapitāla instrumentu pozīcijas vērtības gada svārstīgumu, ko nosaka kā standartnovirzi atbilstoši pozīcijas turēšanas periodam un vēlamajam ticamības intervālam, pamatojoties uz reprezentatīvajiem vēsturiskajiem datiem un nākotnes aplēsēm, un salīdzina iegūto reizinājumu ar kapitāla instrumentu pozīcijas riska pašu kapitāla prasību, kas aprēķināta saskaņā ar Regulā Nr. 575/2013 aprakstīto vienkāršoto standartizēto pieeju;

23.3. kredītiestāde aprēķina parāda instrumentu pozīcijas lieluma reizinājumu ar parāda instrumentu pozīcijas vērtības izmaiņām, ko nosaka, pamatojoties uz pozīcijas ilgumu, ienesīgumu, procentu likmju izmaiņu reprezentatīvajiem vēsturiskajiem datiem un nākotnes aplēsēm atsevišķi katrai valūtai un faktoriem, kas saistīti ar parāda instrumenta emitentu, un salīdzina iegūto reizinājumu ar parāda instrumentu pozīcijas riska pašu kapitāla prasību, kas aprēķināta saskaņā ar Regulā Nr. 575/2013 aprakstīto vienkāršoto standartizēto pieeju;

23.4. kredītiestāde aprēķina preču pozīcijas lieluma reizinājumu ar preču pozīcijas vērtības gada svārstīgumu, ko nosaka kā standartnovirzi atbilstoši pozīcijas turēšanas periodam un vēlamajam ticamības intervālam, pamatojoties uz reprezentatīvajiem vēsturiskajiem datiem un nākotnes aplēsēm, un salīdzina iegūto reizinājumu ar preču pozīcijas riska pašu kapitāla prasību, kas aprēķināta saskaņā ar Regulā Nr. 575/2013 aprakstīto vienkāršoto standartizēto pieeju.

24. Kredītiestāde, veicot šo noteikumu 23.1., 23.2., 23.3. un 23.4. apakšpunktā minētos aprēķinus, nelikvīdos tirgos tirgotiem kapitāla instrumentiem, parāda instrumentiem un preču pozīcijām attiecīgi vai nu pagarina turēšanas perioda ilgumu, vai samazina kapitāla instrumentu, parāda instrumentu un preču pozīciju vērtību, pamatojoties uz pieredzi un aplēsēm.

25. Kredītiestāde, izvērtējot tirgus riska pašu kapitāla prasības, kas aprēķināta saskaņā ar Regulā Nr. 575/2013 aprakstīto alternatīvo standartizēto pieeju, apmēra pietiekamību tās darbībai piemītošā tirgus riska segšanai, novērtē katru alternatīvās standartizētās pieejas sastāvdaļu Regulas Nr. 575/2013 izpratnē atsevišķi:

25.1. pašu kapitāla prasību attiecībā uz delta risku, vega risku un līknes risku;

25.2. pašu kapitāla prasību saistību neizpildes riskam;

25.3. pašu kapitāla prasību atlikušajiem riskiem.

26. Kredītiestāde, izvērtējot kredīta vērtības korekcijas riska pašu kapitāla prasības, kas aprēķināta saskaņā ar Regulu Nr. 575/2013, apmēra pietiekamību tās darbībai piemītošā kredīta vērtības korekcijas riska segšanai, ņem vērā vismaz:

26.1. ārpusbiržas atvasināto instrumentu, kas netiek iekļauti kredīta vērtības korekcijas riska pašu kapitāla prasības aprēķinā saskaņā ar Regulā Nr. 575/2013 noteiktajiem atbrīvojumiem, būtiskumu, attiecīgi dokumentējot būtiskuma identificēšanas kritērijus un novērtējuma rezultātus, tai skaitā novērtē izslēgto darījumu ietekmi uz kredīta vērtības korekcijas riska pašu kapitāla prasības izmaiņām, aprēķinot kredīta vērtības korekcijas riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru ar pieņēmumu, ka šie darījumi nebūtu izslēgti no aprēķina;

26.2. vērtspapīru finansēšanas darījumu būtiskumu, attiecīgi dokumentējot būtiskuma identificēšanas kritērijus un novērtējuma rezultātus, tai skaitā novērtē izslēgto darījumu ietekmi uz kredīta vērtības korekcijas riska pašu kapitāla prasības izmaiņām, aprēķinot kredīta vērtības korekcijas riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru ar pieņēmumu, ka šie darījumi nebūtu izslēgti no aprēķina.

3.2.3. Operacionālais risks

27. Kredītiestāde, izvērtējot operacionālā riska pašu kapitāla prasības, kas aprēķināta saskaņā ar Regulu Nr. 575/2013, apmēra pietiekamību tās darbībai piemītošā operacionālā riska segšanai, veic papildu operacionālā riska novērtējumu un analizē, kā tā lielumu ietekmē vismaz šādi tai atbilstošie notikumi vai apstākļi:

27.1. iespējamās izmaiņas komercdarbības vidē;

27.2. operacionālā riska notikumi ar zemu iestāšanās varbūtību, bet būtisku ietekmi;

27.3. ārpakalpojumu saņemšana;

27.4. iespējami pārtraukumi informācijas sistēmu darbībā vai bojājumi informācijas tehnoloģiju infrastruktūrā;

27.5. iespējamās soda sankcijas;

27.6. nepienācīgi veikta profesionālā darbība, piemēram, klienta interesēm nepiemērotu finanšu pakalpojumu sniegšana vai produktu pārdošana, interešu konflikta situācijas nenovēršana, manipulācijas ar procentu likmēm, ārvalstu valūtu maiņas likmēm vai ar jebkurām finanšu instrumentu cenām peļņas palielināšanas nolūkā, finanšu pakalpojumu vai produktu sniegšanas automātiska atjaunošana;

27.7. visus būtiskos parametrus neaptverošu iekšējo modeļu izmantošana lēmumu pieņemšanai, piemēram, par finanšu pakalpojumu vai produktu cenas noteikšanu vai finanšu instrumentu novērtēšanu.

28. Lai nodrošinātu izvērtējumu savai darbībai piemītošā operacionālā riska novērtēšanai atbilstoši šo noteikumu 27. punkta prasībām, kredītiestāde uzkrāj datus par operacionālā

riska notikumiem, zaudējumiem, kas radušies operacionālā riska notikumu iestāšanās dēļ, to rašanās cēloņiem, to turpmākās iestāšanās novēršanai veiktajiem pasākumiem, kā arī citu ar tiem saistītu būtisku informāciju. Papildus kredītiestāde var ņemt vērā arī ārējos datus par kredītiestādei līdzīgu kredītiestāžu zaudējumiem, kas radušies operacionālā riska notikumu iestāšanās dēļ, un analizēt šādu zaudējumu rašanās iespējamību kredītiestādē.

3.2.4. Pārmērīgas sviras risks

29. Kredītiestāde, izvērtējot saskaņā ar Regulu Nr. 575/2013 aprēķinātā sviras rādītāja izpildei nepieciešamā pašu kapitāla prasības apmēra pietiekamību tās darbībai piemītošā pārmērīgas sviras riska segšanai, analizē savu pakļautību pārmērīgas sviras riskam un šā riska novērtējumā ņem vērā vismaz:

29.1. iespējamo sviru (*contingent leverage*), aptverot šādus riska darījumus, kas var palielināt saskaņā ar Regulas Nr. 575/2013 429. panta 4. punktu aprēķināto kopējo riska darījumu vērtības mēru (turpmāk – KDV mērs):

29.1.1. ārpusbilances posteņos iekļautos riska darījumus, izņemot riska darījumus, kuriem piemēro 100 procentu korekcijas pakāpi;

29.1.2. atvasinātos instrumentus un vērtspapīru finansēšanas darījumus;

29.2. kredītiestādes sviras rādītāju un to, kā sviras rādītājs un KDV mērs ir mainījies pēdējo triju gadu laikā, lai identificētu tādu iespējamo būtisku KDV mēra pieaugumu, kas rada kredītiestādei pārmērīgas sviras risku;

29.3. riska darījumus, kurus kredītiestāde nav iekļāvusi KDV mērā saskaņā ar Regulas Nr. 575/2013 429.a panta 1. punktu, izņemot minētā punkta "a", "b", "c", "g", "k", "l", "m" un "n" apakšpunktā norādītos, izvērtējot iespējamību, ka izslēgtie riska darījumi rada kredītiestādei pārmērīgas sviras risku.

30. Kredītiestāde, veicot pārmērīgas sviras riska novērtējumu, dokumentē būtiskuma identificēšanas kritērijus un būtiskuma novērtējuma rezultātus un ievēro šādas prasības:

30.1. ja kredītiestāde tās ārpusbilances posteņos uzrādīto riska darījumu apmēru novērtē kā būtisku, tā analizē ārpusbilances posteņos iekļauto individuālo klientu un savstarpēji saistītu klientu grupu Regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 39. apakšpunkta izpratnē riska darījumu koncentrāciju un koncentrāciju atsevišķās tautsaimniecības nozarēs, īpaši pievēršot uzmanību koncentrācijai, kas rodas no ārpusbilances posteņos iekļautiem riska darījumiem, kuriem sviras rādītāja aprēķināšanas nolūkā piemēro korekcijas pakāpi, kas ir augstāka par 10 procentiem;

30.2. ja kredītiestāde tās atvasināto instrumentu vai vērtspapīru finansēšanas darījumu portfeli novērtē kā būtisku, tā izvērtē attiecīgajā portfelī iekļautos riska darījumu veidus, īpaši, ja tie nav tradicionāli vai ir sarežģīti. Kredītiestāde novērtējumā var neņemt vērā Regulas Nr. 575/2013 429.d pantā minētos pārdotos kredītu atvasinātos instrumentus;

30.3. kredītiestāde, atbilstoši šo noteikumu 29.2. apakšpunkta prasībām izvērtējot sviras rādītāju, tā izmaiņas un KDV mēra izmaiņas:

30.3.1. analīzei izmanto datus katra gada beigu datumā;

30.3.2. analizē, vai ir vērojams KDV mēra pieaugums, un attiecīgi novērtē tā būtiskumu gadījumā, ja tās sviras rādītājs kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa atskaites datumā ir būtiski samazinājies salīdzinājumā ar sviras rādītāju analizētā perioda sākumā. Kredītiestāde KDV mēra pieaugumu identificē un novērtē atbilstoši tās izvēlētajai metodei. KDV mēra pieauguma identificēšanai un novērtēšanai var izmantot šādu ģeometriskā vidējā aprēķina formulu:

$$\text{KDV mp} = \sqrt[3]{\frac{\text{KDV mērs}_t}{\text{KDV mērs}_{t-1}} \cdot \frac{\text{KDV mērs}_{t-1}}{\text{KDV mērs}_{t-2}} \cdot \frac{\text{KDV mērs}_{t-2}}{\text{KDV mērs}_{t-3}}} - 1,$$

kur:

KDV mp – KDV mēra pieaugums;

KDV mērs – KDV mērs, kas aprēķināts attiecīgā pārskata gada kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa atskaides datumā;

t – pārskata gada kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa atskaides datums;

30.3.3. ja kredītiestāde konstatē KDV mēra pieaugumu, ko tā vērtē kā būtisku, izvērtē šā pieauguma cēloņus un ietekmi uz kredītiestādes sviras rādītāju, ņemot vērā, ka noguldījumi centrālajā bankā ir uzskatāmi par pozīcijām, kas ir mazāk pakļautas pārmērīgas sviras riskam.

3.3. Risku, kuriem Regula Nr. 575/2013 nenosaka pašu kapitāla prasības, izvērtējums

31. Kredītiestāde risku, kuriem Regula Nr. 575/2013 nenosaka pašu kapitāla prasības, segšanai nepieciešamā kapitāla apmēra noteikšanai novērtē tās iespējamais zaudējumus, kas var rasties šādu tās darbībai piemītošo un varbūtējo risku rezultātā, tai skaitā novērtē iespējamais zaudējumus no riskiem, kuriem nepastāv vispāratzītas vienotas kvantitatīvas risku mērīšanas metodes.

32. Šo noteikumu 31. punkta nolūkā kredītiestāde atbilstoši tās darbības specifikai analizē vismaz:

32.1. procentu likmju risku netirdzniecības portfelī un kredītriska starpības risku netirdzniecības portfelī;

32.2. koncentrācijas risku;

32.3. noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas risku (turpmāk – NILLTPF risks), likviditātes risku un vides, sociālos un pārvaldības riskus;

32.4. pārējos tai būtiskos riskus, tai skaitā biznesa modeļa risku, reputācijas risku un citus riskus.

3.3.1. Procentu likmju risks netirdzniecības portfelī un kredītriska starpības risks netirdzniecības portfelī

33. Piemērojot vienkāršoto metodi procentu likmju riska netirdzniecības portfelī segšanai nepieciešamā kapitāla apmēra noteikšanai, kredītiestāde:

33.1. aprēķina pašu kapitāla ekonomiskās vērtības izmaiņas pēkšņu un negaidītu procentu likmju izmaiņu dēļ katrā no sešiem uzraudzības stresa testiem, ko piemēro procentu likmēm saskaņā ar tieši piemērojamo Eiropas Savienības tiesību aktu prasībām;

33.2. aprēķina neto procentu ienākumu izmaiņas pēkšņu un negaidītu procentu likmju izmaiņu dēļ katrā no diviem uzraudzības stresa testiem, ko piemēro procentu likmēm saskaņā ar tieši piemērojamo Eiropas Savienības tiesību aktu prasībām;

33.3. nosaka procentu likmju riska netirdzniecības portfelī segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru, izmantojot lielāko no vērtību samazinājumiem, kas aprēķināti saskaņā ar šo noteikumu 33.1. un 33.2. apakšpunkta prasībām.

34. Kredītiestāde, kas procentu likmju riska netirdzniecības portfelī segšanai nepieciešamā kapitāla apmēra noteikšanai izmanto pašas izstrādāto iekšējo modeli, metodi vai pieeju, piemēro Eiropas Banku iestādes 2022. gada 20. oktobra pamatnostādņu EBA/GL/2022/14 "Pamatnostādnes, kas ir izdotas, pamatojoties uz Direktīvas 2013/36/ES 84. panta 6. punktu, un kurās ir precizēti kritēriji tādu risku identificēšanai, novērtēšanai, pārvaldībai un mazināšanai, kas izriet no iespējamajām procentu likmju izmaiņām, kā arī kritēriji kredītriska starpības riska novērtēšanai un

uzraudzībai saistībā ar iestāžu netirdzniecības portfeļu darbībām" 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30. un 31. punktā noteiktās prasības.

35. Kredītiestāde kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesā izvērtē kredītriska starpības risku netirdzniecības portfeli un analizē vajadzību noteikt tā segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru.

3.3.2. Koncentrācijas risks

36. Kredītiestāde kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesā izvērtē koncentrācijas risku, kas rodas no liela apmēra riska darījumiem ar klientiem vai savstarpēji saistītu klientu grupām, kā arī riska darījumiem ar klientiem, kuru kredībspēju nosaka viens kopīgs riska faktors (piemēram, valsts, tautsaimniecības nozare, valūta, kredītriska mazināšanas instruments). Kredītiestāde izvērtē vismaz kredītportfeļa riska darījumu koncentrāciju, tai skaitā:

36.1. savstarpēji saistītu klientu grupu un individuālo klientu, kas nav iesaistīti savstarpēji saistītu klientu grupā, riska darījumu koncentrāciju (turpmāk – individuālās koncentrācijas risks);

36.2. riska darījumu ar klientiem – vienas tautsaimniecības nozares pārstāvjiem – koncentrāciju (turpmāk – nozaru koncentrācijas risks);

36.3. riska darījumu, kuru aizņēmuma valūta atšķiras no klienta ienākumu valūtas, koncentrāciju (turpmāk – valūtu nesakritības koncentrācijas risks);

36.4. netiešo riska darījumu koncentrāciju, kas veidojas no riska darījumiem, kuri nodrošināti ar viena veida nodrošinājumu, vai no riska darījumiem, kuru kredītrisks ir samazināts, piemērojot viena nodrošinājuma devēja nodrošinājumu, (turpmāk – nodrošinājuma koncentrācijas risks).

37. Kredītiestādes kredītportfeli šo noteikumu 38. un 39. punkta izpratnē veido kredītiestādes klientiem, izņemot centrālās valdības, centrālās bankas, reģionālās pašvaldības vai vietējās pašpārvaldes un iestādes Regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 3. apakšpunkta izpratnē, tai skaitā ieguldījumu brokeru sabiedrības, ņemot vērā Regulas Nr. 575/2013 2. panta 5. punktā noteikto, izsniegtie kredīti un ārpusbilances saistības kredītiem (turpmāk kopā – kredīti), kas nav samazināti par finanšu pārskatos atzītiem vērtības samazināšanās zaudējumiem saskaņā ar Komisijas 2023. gada 13. augusta regulu (ES) 2023/1803, ar ko pieņem vairākus starptautiskos grāmatvedības standartus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulu (EK) Nr. 1606/2002. Kredītiestādes kredītportfeli ārpusbilances saistības kredītiem iekļauj, nepiemērojot korekcijas pakāpes, kas noteiktas Regulas Nr. 575/2013 111. pantā.

38. Piemērojot vienkāršoto metodi kredītportfeļa koncentrācijas riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēra noteikšanai:

38.1. kredītiestāde individuālās koncentrācijas riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru nosaka šādi:

38.1.1. kredītiestāde nosaka individuālās koncentrācijas indeksu, kuru aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$$IKI = \frac{\sum SSKGE^2}{(SSKGE)^2} \times \frac{\sum SSKGE}{\sum IKE} \times 100,$$

kur:

IKI – individuālās koncentrācijas indekss;

SSKGE – riska darījumu kopsumma ar vienu savstarpēji saistītu klientu grupu vai individuālu klientu, kas nav iesaistīts savstarpēji saistītu klientu grupā. Aprēķinā ņem vērā tikai 1000 lielākos riska darījumus ar savstarpēji saistītu klientu grupām vai

individuāliem klientiem, kuri nav iesaistīti savstarpēji saistītu klientu grupā. Ja kredītiestādei ir mazāk par 1000 klientiem, aprēķinā iekļauj visus tās klientus;

IKE – kredītiestādes kredītportfeļa riska darījumu kopsumma;

38.1.2. individuālās koncentrācijas riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru kredītiestāde nosaka procentos no kredītportfelim saskaņā ar Regulu Nr. 575/2013 aprēķinātās kredītriskam pakļauto riska darījumu riska svērto vērtību kopsummas reizinājuma ar 8 procentiem (turpmāk – kredītportfelim aprēķinātā kredītriska pašu kapitāla prasība) atkarībā no individuālās koncentrācijas indeksa lieluma, izmantojot šo noteikumu 3. pielikuma "Individuālās koncentrācijas riska, nozaru koncentrācijas riska, nodrošinājuma koncentrācijas riska un NILLTPF riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmērs" (turpmāk – 3. pielikums) 1. tabulā "Individuālās koncentrācijas riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmērs" ietvertos rādītājus individuālās koncentrācijas indeksam (IKI) un nepieciešamā kapitāla apmēram;

38.2. kredītiestāde nozaru koncentrācijas riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru nosaka šādi:

38.2.1. kredītiestāde nosaka nozaru koncentrācijas indeksu, kuru aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$$NKI = \frac{\sum NE^2}{(\sum NE)^2} \times 100,$$

kur:

NKI – nozaru koncentrācijas indekss;

NE – riska darījumu kopsumma ar klientiem – vienas tautsaimniecības nozares pārstāvjiem, kas ir uzņēmumi un finanšu iestādes Regulas Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 26. apakšpunkta izpratnē;

38.2.2. kredītportfeļa sadalījumam tautsaimniecības nozarēs izmanto saimnieciskās darbības kodu atbilstoši Eiropas Savienības saimniecisko darbību statistiskās klasifikācijas (NACE) 2.1. redakcijai;

38.2.3. kredītiestāde nozaru koncentrācijas riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru nosaka procentos no saskaņā ar Regulu Nr. 575/2013 aprēķinātās kredītriskam pakļauto riska darījumu riska svērto vērtību kopsummas reizinājuma ar 8 procentiem atbilstošajai riska darījumu grupai (turpmāk – nozares koncentrācijas riskam pakļautajiem riska darījumiem aprēķinātā kredītriska pašu kapitāla prasība) atkarībā no nozaru koncentrācijas indeksa lieluma, izmantojot šo noteikumu 3. pielikuma 2. tabulā "Nozaru koncentrācijas riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmērs" ietvertos rādītājus nozaru koncentrācijas indeksam (NKI) un nepieciešamā kapitāla apmēram;

38.3. kredītiestāde valūtu nesakritības koncentrācijas riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru nosaka šādi:

38.3.1. kredītiestāde nosaka kredītņēmējiem, kas ir mikrouzņēmumi un mazie un vidējie uzņēmumi bez finanšu vai ar gūtajiem ieņēmumiem saistīta nodrošinājuma, izsniegto kredītu īpatsvaru mikrouzņēmumiem un mazajiem un vidējiem uzņēmumiem izsniegto kredītu kopsummā. Kredītņēmējam ir ar gūtajiem ieņēmumiem saistīts nodrošinājums, ja tas gūst pietiekamus ienākumus kredīta ikmēneša maksājumu segšanai izsniegtā kredīta valūtā (piemēram, eksporta ieņēmumi), savukārt finanšu nodrošinājums ietver gadījumus, kad ir noslēgts līgums ar finanšu iestādi, kas pasargā kredītņēmēju no riska, ko rada ienākumu un kredīta valūtu nesakritība;

38.3.2. ja saskaņā ar šo noteikumu 38.3.1. apakšpunktu noteiktais īpatsvars pārsniedz 10 procentus, kredītiestāde nosaka valūtu nesakritības koncentrācijas riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru individuāli katram valūtu pārim, iedalot kredītņēmējiem, kas ir mikrouzņēmumi un mazie un vidējie uzņēmumi bez finanšu vai ar gūtajiem ieņēmumiem saistīta nodrošinājuma, izsniegtos kredītus atsevišķās valūtu pāru riska darījumu grupās, par pamatu ņemot valūtu, kurā kredītiestāde ir izsniegusi kredītus, kas pakļauti valūtu nesakritības koncentrācijas riskam, un ienākumu valūtu. Valūtu

nesakritības koncentrācijas riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru nosaka procentos no saskaņā ar Regulu Nr. 575/2013 aprēķinātās kredītriska pašu kapitāla prasības atbilstošajai valūtu pāru riska darījumu grupai, izmantojot šādu formulu:

$$p = \max \{ \text{STDV12}; \text{STDV36}; 12\% \},$$

kur:

p – procentu apmērs;

STDV12 – valūtu kursa gada standartnovirze kredīta valūtai pret ienākumu valūtu pēdējiem 12 mēnešiem, izteikta procentos, par pamatu ņemot valūtu kursu dienas relatīvās izmaiņas;

STDV36 – valūtu kursa gada standartnovirze kredīta valūtai pret ienākumu valūtu pēdējiem 36 mēnešiem, izteikta procentos, par pamatu ņemot valūtu kursu dienas relatīvās izmaiņas;

38.3.3. kredītiestāde, nosakot valūtu nesakritības koncentrācijas riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru, summē saskaņā ar šo noteikumu 38.3.2. apakšpunktu noteikto atsevišķu valūtu pāriem nepieciešamā kapitāla apmēru;

38.3.4. ja kredītiestāde saskaņā ar šo noteikumu 38.3.2. apakšpunktu ir iedalījusi vienu vai vairākus kredītus, kas pakļauti valūtu nesakritības koncentrācijas riskam, vairākās valūtu pāru riska darījumu grupās, kredītiestāde var izvēlēties lielāko no katram valūtu pārim atsevišķi aprēķinātajiem procentu apmēriem saskaņā ar šo noteikumu 38.3.2. apakšpunktu un to piemērot atbilstošajai riska darījumu grupai;

38.3.5. nosakot kredītu, kas pakļauti valūtu nesakritības koncentrācijas riskam, īpatsvaru saskaņā ar šo noteikumu 38.3.1. apakšpunktu, kredītiestāde var pieņemt, ka visi kredīti, kas izsniegti kredītņēmējiem – mikrouzņēmumiem un mazajiem un vidējiem uzņēmumiem – no kredītņēmēja rezidences valsts oficiālās valūtas atšķirīgā valūtā, ir pakļauti valūtu nesakritības koncentrācijas riskam un, ja šādu kredītu apmērs pārsniedz 10 procentus no mikrouzņēmumiem un mazajiem un vidējiem uzņēmumiem izsniegto kredītu kopsummas, noteikt valūtu nesakritības koncentrācijas riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru 12 procentu apmērā no saskaņā ar Regulu Nr. 575/2013 aprēķinātās kredītriska pašu kapitāla prasības atbilstošajai riska darījumu grupai;

38.4. kredītiestāde nodrošinājuma koncentrācijas riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru nosaka šādi:

38.4.1. kredītiestāde nosaka nodrošinājuma koncentrācijas indeksu, kuru aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$$\text{NVKI} = \frac{\sum \text{NVE}^2}{(\sum \text{NVE})^2} \times 100,$$

kur:

NVKI – nodrošinājuma koncentrācijas indekss;

NVE – kredītu ar viena veida nodrošinājumu kopsumma;

38.4.2. kredītportfeļa sadalījums nodrošinājuma veidos atbilst Latvijas Bankas noteikumos, kas nosaka ziņu iekļaušanas kārtību Kredītu reģistrā, noteiktajam Kredītu reģistrā iekļautajā ziņā "Nodrošinājuma veids" ietvertajam nodrošinājumu dalījumam, apvienojot vairākus nodrošinājuma veidus viendabīgās grupās un neiekļaujot kredītus, kam nav nodrošinājuma;

38.4.3. kredītiestāde nodrošinājuma koncentrācijas riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru nosaka procentos no kredītportfelim aprēķinātās kredītriska pašu kapitāla prasības atkarībā no nodrošinājuma koncentrācijas indeksa lieluma, izmantojot šo noteikumu 3. pielikuma 3. tabulā "Nodrošinājuma koncentrācijas riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmērs" ietvertos rādītājus nodrošinājuma koncentrācijas indeksam (NVKI) un nepieciešamā kapitāla apmēram;

38.5. kopējo kredītportfeļa koncentrācijas riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru kredītiestāde aprēķina, summējot saskaņā ar šo noteikumu 38.1., 38.2., 38.3. un 38.4. apakšpunktu aprēķinātos nepieciešamā kapitāla apmērus.

39. Ja kredītiestādei ir ieguldījumi kredītportfelī iekļauto klientu emitētajos vērtspapīros, tā iekļauj šādus vērtspapīrus individuālās koncentrācijas riska un nozaru koncentrācijas riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēra noteikšanai.

40. Kredītiestāde izvērtē arī citos bilances posteņos (īpaši prasības pret iestādēm un vērtspapīru portfelis, tai skaitā netirdzniecības un tirdzniecības portfelis) iekļauto riska darījumu koncentrācijas risku un analizē vajadzību noteikt tā segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru. Attiecībā uz vērtspapīru portfelī iekļautiem riska darījumiem kredītiestāde, ņemot vērā to apmēru, dažādību un sarežģītību, var izvērtēt koncentrācijas risku, kas rodas no ieguldījumiem, piemēram, viena veida finanšu instrumentos, viena emitenta vai emitentu, kas iesaistīti savstarpēji saistītu klientu grupā, finanšu instrumentos, vienā valstī vai reģionā emitētos finanšu instrumentos, vienas tautsaimniecības nozares pārstāvju emitētos finanšu instrumentos. Kredītiestāde citos bilances posteņos iekļauto riska darījumu koncentrācijas riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru var noteikt, izstrādājot šo noteikumu 38. un 39. punktā aprakstītajai vienkāršotajai metodei līdzīgas pieejas.

3.3.3. NILLTPF risks, likviditātes risks un vides, sociālie un pārvaldības riski

41. Piemērojot vienkāršoto metodi NILLTPF riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēra noteikšanai, kredītiestāde:

41.1. nosaka kopējo gada apgrozījumu, ko veido saskaņā ar normatīvo aktu, kurš nosaka gada pārskata un konsolidētā gada pārskata sagatavošanas kārtību kredītiestādēm, peļņas vai zaudējumu aprēķinā iekļauto šādu posteņu summa:

41.1.1. procentu ienākumi;

41.1.2. dividenžu ienākumi;

41.1.3. komisijas naudas ienākumi;

41.1.4. neto peļņa vai zaudējumi, pārtraucot atzīt finanšu aktīvus un finanšu saistības, kas nav vērtētas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā (tikai pozitīvais rezultāts);

41.1.5. neto peļņa vai zaudējumi no finanšu aktīviem un finanšu saistībām, kas novērtētas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā (tikai pozitīvais rezultāts);

41.1.6. neto peļņa vai zaudējumi no riska ierobežošanas uzskaites (tikai pozitīvais rezultāts);

41.1.7. neto ārvalstu valūtu kursa starpības peļņa vai zaudējumi (tikai pozitīvais rezultāts);

41.1.8. neto peļņa vai zaudējumi no nefinanšu aktīvu atzīšanas pārtraukšanas (tikai pozitīvais rezultāts);

41.1.9. pārējie darbības ienākumi;

41.2. nosaka piemērojamo procentu likmi, izmantojot šo noteikumu 3. pielikuma 4. tabulā "NILLTPF riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmērs" ietvertos rādītājus Latvijas Bankas noteiktajam NILLTPF riska novērtējumam pēdējā uzraudzības pārbaudes un novērtēšanas procesā un nepieciešamā kapitāla apmēram;

41.3. saskaņā ar šo noteikumu 41.1. apakšpunktu noteikto kopējo gada apgrozījumu reizina ar saskaņā ar šo noteikumu 41.2. apakšpunktu noteikto piemērojamo procentu likmi.

42. Kredītiestāde kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesā izvērtē likviditātes risku un analizē vajadzību noteikt tā segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru, ņemot vērā vismaz:

- 42.1. iespējamus zaudējumus no aktīvu piespiedu pārdošanas;
- 42.2. iespējamus papildu finansējuma piesaistīšanas izdevumus un esošo finanšu resursu sadārdzinājumu likviditātes krīzes gadījumā.

43. Kredītiestāde kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesā izvērtē vides, sociālos un pārvaldības riskus, kuriem tā ir pakļauta īstermiņā, vidējā termiņā un ilgtermiņā, un analizē vajadzību noteikt to segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru.

3.3.4. Pārējie riski

44. Kredītiestāde kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesā izvērtē biznesa modeļa risku un analizē vajadzību noteikt tā segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru, ņemot vērā tās biznesa modeļa:

- 44.1. dzīvotspēju, tai skaitā tā pelnītspēju 12 mēnešu periodā;
- 44.2. ilgtspēju, tai skaitā tā pelnītspēju turpmāko triju gadu laikā;
- 44.3. dzīvotspējas un ilgtspējas pakļautību būtiskiem riskiem.

45. Kredītiestāde kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesā, izvērtējot reputācijas risku un analizējot vajadzību noteikt tā segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru, pamatojoties uz tās izstrādāto reputācijas riska pārvaldīšanas politiku un procedūrām (tai skaitā procedūrām un darbības plāniem reputācijas krīzes situāciju pārvaldīšanai), novērtē, kā tās reputācijas riska lielumu ietekmē:

- 45.1. paaugstinātu risku uzņemšanās;
- 45.2. neapmierinoši sniegti pakalpojumi klientiem un zema pakalpojumu kvalitāte;
- 45.3. neētiskas vai nelegālas kredītiestādes vadības un darbinieku darbības;
- 45.4. krāpšana;
- 45.5. normatīvajiem aktiem neatbilstoša grāmatvedības uzskaitē;
- 45.6. vāja korporatīvā vadība;
- 45.7. kredītiestādes darbības neatbilstība tās darbību regulējošajiem normatīvajiem aktiem un standartiem;
- 45.8. vāji operacionālās vai finanšu darbības rādītāji;
- 45.9. interešu konflikta situācijas;
- 45.10. uzraudzības iestāžu sankcijas;
- 45.11. pastāvīgi pamatdarbības procesu, produktu un pakalpojumu uzlabojumi labas reputācijas uzturēšanai normālos darbības apstākļos;
- 45.12. sadarbības ar kredītiestādes klientiem, darījumu partneriem un citām ieinteresētajām personām pamatprincipi un kredītiestādes sabiedrisko attiecību (tai skaitā reklāmas) koncepcija;
- 45.13. darbības, kas veicamas, lai aizsargātu reputāciju krīzes situācijā, un komunikācijas kārtība ar sabiedrību krīzes situācijā;
- 45.14. citi identificēti iespējamie notikumi, kas var radīt paaugstinātu reputācijas risku, un šādu notikumu cēloņi un iespējamās sekas.

46. Kredītiestāde kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesā izvērtē arī citus tās darbības specifikai un darbības veidiem piemītošos riskus, kuru ietekme uz kredītiestādes darbību un kapitālu nav ņemta vērā Regulā Nr. 575/2013 noteiktajās pašu kapitāla prasībās, piemēram, pensiju risku, kas atspoguļo risku, ka pensiju fonda aktīvi būs nepietiekami, lai segtu pensiju fonda saistības, ja kredītiestāde saviem darbiniekiem veido uzkrājošos pensiju fondus ar noteikto izmaksu (*defined benefit*) plānu un pati uzņemas

pensiju saistību izpildes risku, un analizē vajadzību noteikt to segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru.

3.4. Papildu kapitāla rezerve un pārmērīgas sviras riska kapitāla rezerve

47. Kredītiestāde kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesā veic stresa testēšanu un nosaka papildu kapitāla rezervi un pārmērīgas sviras riska kapitāla rezervi, pamatojoties uz veikto stresa testu rezultātiem, ko iegūst, izmantojot būtiski nelabvēlīgu scenāriju. Minēto rezervju noteikšanā veiktajai stresa testēšanai jābūt uz nākotni vērstai, un tai jābūt kapitāla plānošanas neatņemamai sastāvdaļai.

48. Kredītiestāde analizē, izvērtē un dokumentē iespējamās kredītiestādes attīstības scenārijus nākamajiem trim gadiem atkarībā no dažādiem makroekonomiskās situācijas attīstības scenārijiem – bāzes scenārija, kas balstās uz kredītiestādes darbības, ekonomikas attīstības un komercdarbības vides prognozēm, un būtiski nelabvēlīga scenārija ietekmi uz kredītiestādes finansiālo stāvokli, kapitāla apmēru un riska profilu.

49. Kredītiestāde analizē, piemēram, šādus būtiski nelabvēlīgus scenārijus, kuriem jābūt visaptverošiem (jāaptver visi kredītiestādes darbībai būtiskie riski un būtiskās darbības jomas), uz nākotni vērstiem (jāaptver gan sistēmiskas, gan kredītiestādes darbības specifiskās izmaiņas), ārkārtējiem, ar pietiekami būtisku ietekmi, bet ne neiespējamiem:

49.1. vispārējās ekonomiskās situācijas pasliktināšanās un ekonomiskās aktivitātes samazināšanās scenārijus (vispārējās recesijas scenāriji);

49.2. ekonomiskās situācijas pasliktināšanās un ekonomiskās aktivitātes samazināšanās atsevišķās nozarēs, kuras ir būtiskas kredītiestādes darbībai, scenārijus (atsevišķu nozaru recesijas scenāriji);

49.3. krīzes (stresa) situācijas finanšu tirgos scenārijus (piemēram, finanšu instrumentu likviditātes pasliktināšanās, augsts finanšu instrumentu tirgus cenu svārstīgums, būtisks akciju tirgus cenu kritums);

49.4. citus iespējamās scenārijus (piemēram, reputācijas riska scenārijus);

49.5. vairāku būtiski nelabvēlīgu scenāriju vienlaicīgu iestāšanos.

50. Analizējot scenāriju rezultātus un nosakot papildu kapitāla rezervi un pārmērīgas sviras riska kapitāla rezervi, kredītiestāde var ņemt vērā iespējamās pasākumus, ko kredītiestādes vadība būtiski nelabvēlīga scenārija iestāšanās gadījumā veiktu, lai mazinātu minētā scenārija ietekmi uz kredītiestādi (piemēram, darbības apjoma samazināšana, finanšu investoru piesaistīšana). Kredītiestāde nodrošina, ka iespējamie vadības pasākumi ir apspriesti un apstiprināti atbilstošā kredītiestādes vadības līmenī un scenāriju rezultāti tiek dokumentēti tādējādi, ka iespējams identificēt apskatīto scenāriju ietekmi uz kredītiestādes darbību gan ar iespējamo vadības pasākumu veikšanu, gan bez tās.

51. Kredītiestāde var izmantot papildu kapitāla rezervi un pārmērīgas sviras riska kapitāla rezervi un tādējādi uzturēt mazākas minētās rezerves būtiski nelabvēlīgu scenāriju iestāšanās gadījumā. Kredītiestāde veic visus nepieciešamos pasākumus, lai piemērotā laika posmā atjaunotu papildu kapitāla rezervi un pārmērīgas sviras riska kapitāla rezervi citiem iespējamiem būtiski nelabvēlīgiem scenārijiem.

52. Kredītiestāde, izstrādājot būtiski nelabvēlīgu scenāriju, veic reverso stresa testēšanu, lai identificētu tādas negatīvās sekas (piemēram, darbības zaudējumus, aktīvu vērtības samazināšanos, aktīvu likviditātes zudumu, noguldījumu aizplūdi, finansējuma avotu nepieejamību), kā rezultātā var tikt apdraudēta kredītiestādes spēja nodrošināt tai saistošo pašu kapitāla prasību izpildi, apzinātu notikumus vai notikumu kombinācijas, kā rezultātā

minētās negatīvās sekas var iestāties, un identificētu nepieciešamos korigējošos pasākumus, tādējādi nodrošinot, ka papildu kapitāla rezerves un pārmērīgas sviras riska kapitāla rezerves noteikšanā izmantotie būtiski nelabvēlīgie scenāriji ir ar pietiekamu smagumu.

3.4.1. Papildu kapitāla rezerve

53. Kredītiestāde papildu kapitāla rezervi nosaka kā kopējās riska darījumu vērtības, kas aprēķināta saskaņā ar Regulas Nr. 575/2013 92. pantu kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa atskaides datumā, reizinājumu ar papildu kapitāla rezerves rādītāju (turpmāk – PKR rādītājs), kuru aprēķina, ievērojot šādas prasības:

53.1. ņem vērā tā gada būtiski nelabvēlīga scenārija rezultātu, kurā ir lielākā negatīvā ietekme uz kredītiestādes pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītāju. Minēto ietekmi nosaka kā starpību starp kredītiestādes pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītāju kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa atskaides datumā un kredītiestādes zemāko pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītāju, kas aprēķināts, ņemot vērā tā gada būtiski nelabvēlīga scenārija rezultātu, kurā ir lielākā negatīvā ietekme uz kredītiestādes pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītāju;

53.2. saskaņā ar šo noteikumu 53.1. apakšpunktu aprēķināto PKR rādītāju samazina par saskaņā ar Kredītiestāžu likuma IV nodaļu noteikto kapitāla saglabāšanas rezervi 2.5 procentpunktu apmērā. Izņēmuma gadījumos minēto aprēķināto PKR rādītāju var samazināt arī par saskaņā ar Kredītiestāžu likuma IV nodaļu noteikto kredītiestādei specifiskās precīkliskās kapitāla rezerves normu, ciktāl tā sedz risku apsvērumus, kas ņemti vērā būtiski nelabvēlīgos scenārijos, to attiecīgi pamatojot un dokumentējot.

54. Kredītiestāde nodrošina papildu kapitāla rezerves izpildi ar pirmā līmeņa pamata kapitālu.

3.4.2. Pārmērīgas sviras riska kapitāla rezerve

55. Kredītiestāde pārmērīgas sviras riska kapitāla rezervi nosaka kā KDV mēra, kas aprēķināts kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa atskaides datumā, reizinājumu ar pārmērīgas sviras riska kapitāla rezerves rādītāju, kuru aprēķina, ņemot vērā tā gada būtiski nelabvēlīga scenārija rezultātu, kurā ir lielākā negatīvā ietekme uz kredītiestādes pirmā līmeņa kapitālu. Minēto ietekmi nosaka kā starpību starp kredītiestādes sviras rādītāju kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa atskaides datumā un kredītiestādes zemāko sviras rādītāju, kas aprēķināts, ņemot vērā tā gada būtiski nelabvēlīga scenārija rezultātu, kurā ir lielākā negatīvā ietekme uz kredītiestādes pirmā līmeņa kapitālu.

56. Kredītiestāde nodrošina pārmērīgas sviras riska kapitāla rezerves izpildi ar pirmā līmeņa kapitālu.

3.5. RSNK apmēra, VNK apmēra un pārmērīgas sviras RSNK apmēra noteikšana

3.5.1. RSNK apmēra un VNK apmēra noteikšana

57. Kredītiestāde var noteikt RSNK apmēru, izmantojot tās izstrādāto iekšējo modeli, metodi vai pieeju, kas atzīst diversifikācijas efektus, un nodrošinot, ka:

57.1. kredītiestādes iekšējos normatīvajos dokumentos ir noteikts kredītiestādes izmantotais iekšējais modelis, metode vai pieeja diversifikācijas efektu atzīšanai (piemēram, korelācijas matricas, kopulas, pilnas modelēšanas vai simulācijas pieeja) un ir aprakstīti galvenie parametri un pieņēmumi;

57.2. kredītiestāde ir analizējusi izmantotā iekšējā modeļa, metodes vai pieejas diversifikācijas efektu atzīšanai ierobežojumus un pieņēmumus, tai skaitā ir veikusi galveno pieņēmumu jutīguma analīzi, analizējusi iespējamo mijiedarbību starp riskiem un citus ierobežojumus;

57.3. diversifikācijas efektu noteikšanā kredītiestāde nepaļaujas tikai uz ekspertu vērtējumu, bet izmantotie pieņēmumi un parametri ir statistiski pamatoti un parametru noteikšanā kredītiestāde izmanto datus par vismaz piecu gadu periodu;

57.4. kredītiestāde veic regulāras izmantotā iekšējā modeļa, metodes vai pieejas darbības drošuma un datu kvalitātes pārbaudes;

57.5. attiecībā uz riskiem, kuriem Regula Nr. 575/2013 nosaka pašu kapitāla prasības, diversifikācijas efektu atzīšanas dēļ netiek samazināts tiem saskaņā ar Regulas Nr. 575/2013 92. panta prasībām attiecīgi aprēķinātais riska darījumu riska svērtās vērtības reizinājuma ar 8 procentiem apmērs vai pašu kapitāla prasību apmērs.

58. Kredītiestāde RSNK apmēru pirmā līmeņa pamata kapitāla, pirmā līmeņa kapitāla un pašu kapitāla izteiksmē nosaka vismaz atbilstoši pašu kapitāla struktūrai, kas noteikta Regulas Nr. 575/2013 92. panta 1. punkta "a", "b" un "c" apakšpunktā, tas ir, RSNK apmēru vismaz 56.25 procentu apmērā veido pirmā līmeņa pamata kapitāls un 75 procentu apmērā pirmā līmeņa kapitāls.

59. Papildus RSNK apmēra noteikšanai absolūtā vērtībā pirmā līmeņa pamata kapitāla, pirmā līmeņa kapitāla un pašu kapitāla izteiksmē kredītiestāde atbilstošajam kapitāla līmenim aprēķina risku segšanai nepieciešamā kapitāla rādītāju (turpmāk – RSNK rādītājs) saskaņā ar šādu formulu:

$$\text{RSNK rādītājs} = \frac{\text{RSNK apmērs}}{\text{KRDV}} \times 100,$$

kur:

RSNK apmērs – attiecīgi pirmā līmeņa pamata kapitāla, pirmā līmeņa kapitāla un pašu kapitāla apmērs;

KRDV – kopējā riska darījumu vērtība, kas aprēķināta saskaņā ar Regulas Nr. 575/2013 92. pantu kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa atskaides datumā.

60. Papildus VNK apmēra noteikšanai absolūtā vērtībā pirmā līmeņa pamata kapitāla, pirmā līmeņa kapitāla un pašu kapitāla izteiksmē kredītiestāde atbilstošajam kapitāla līmenim aprēķina vispārējā nepieciešamā kapitāla rādītāju (turpmāk – VNK rādītājs) saskaņā ar šādu formulu:

$$\text{VNK rādītājs} = \text{RSNK rādītājs} + \text{KKR rādītājs},$$

kur:

KKR rādītājs – saskaņā ar Kredītiestāžu likuma IV nodaļu aprēķinātais kopējo kapitāla rezervju prasības apmērs, izteikts procentos no saskaņā ar Regulas Nr. 575/2013 92. pantu aprēķinātās kopējās riska darījumu vērtības kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa atskaides datumā.

3.5.2. Pārmērīgas sviras RSNK apmēra noteikšana

61. Kredītiestāde pārmērīgas sviras RSNK apmēru nosaka pirmā līmeņa kapitāla izteiksmē.

62. Papildus pārmērīgas sviras RSNK apmēra noteikšanai absolūtā vērtībā pirmā līmeņa kapitāla izteiksmē kredītiestāde aprēķina pārmērīgas sviras riska segšanai nepieciešamā kapitāla rādītāju (turpmāk – pārmērīgas sviras RSNK rādītājs) saskaņā ar šādu formulu:

$$\text{pārmērīgas sviras RSNK rādītājs} = \frac{\text{pārmērīgas sviras RSNK apmērs}}{\text{KDV mērs}} \times 100,$$

kur:

KDV mērs – KDV mērs, kas aprēķināts kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa atskaides datumā.

3.6. Kapitāla plānošana

63. Kredītiestāde tās darbības plānošanas ietvaros veic kapitāla plānošanu vismaz turpmākajiem trim gadiem.

64. Kapitāla plānošana ietver kapitāla pietiekamības uzturēšanas stratēģijas izstrādi, tai skaitā kapitāla plānošanu ārkārtas gadījumiem, saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas nosaka prasības kredītiestāžu pārvaldības sistēmas izveidei. Minētās stratēģijas izstrādē kredītiestāde ņem vērā kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa rezultātus.

65. Kapitāla plānošanā kredītiestāde prognozē:

65.1. tās darbības nodrošināšanai nepieciešamā kapitāla apmēra pietiekamības izmaiņas saskaņā ar tās iekšējo novērtējumu, ņemot vērā kredītiestādes darbības apjoma vai darbības veidu izmaiņas saskaņā ar kredītiestādes stratēģisko un ikgadējo plānošanu, kā arī tai saistošo regulējošo pašu kapitāla prasību izmaiņas;

65.2. kredītiestādes rīcībā esošā kapitāla apmēru, ņemot vērā, piemēram, plānoto peļņas lielumu un peļņas sadali (tai skaitā dividendžu politiku), akciju vai pirmā līmeņa papildu kapitālā iekļaujamo instrumentu emisiju, subordinētā kapitāla atmaksas termiņus un piesaistīšanas plānus, plānotās investīcijas citu uzņēmumu kapitālā un citus iespējamus faktorus, kas var ietekmēt kredītiestādes rīcībā esošā kapitāla apmēru. Kredītiestāde, plānojot tās rīcībā esošā kapitāla apmēru, nosaka iekšējos un ārējos resursus kapitāla palielināšanai šādas vajadzības rašanās gadījumā, piemēram, akciju vai pirmā līmeņa papildu kapitālā iekļaujamo instrumentu emisiju vai subordinēto aizdevumu piesaistīšanu.

66. Kredītiestāde nosaka vēlamo kapitāla līmeni (kapitāla pietiekamības mērķus un sviras rādītāja mērķi), ņemot vērā tās stratēģiju un darbības plānošanu, kredītiestādes darbībai piemītošos un varbūtējos riskus, komercdarbības vidi, kurā kredītiestāde darbojas, pārvaldības sistēmas, tai skaitā risku pārvaldības sistēmas, kvalitāti, pieejamā kapitāla kvalitāti, iespējas piesaistīt papildu kapitālu šādas nepieciešamības rašanās gadījumā un citus iespējamus faktorus.

67. Ja kredītiestādes rīcībā esošā kapitāla apmērs kļūst mazāks nekā VNK apmēra un papildu kapitāla rezerves kopsumma vai pārmērīgas sviras RSNK apmēra un pārmērīgas sviras riska kapitāla rezerves kopsumma, kredītiestāde nekavējoties informē Latvijas Banku par šādas situācijas rašanos, tās cēloņiem un kredītiestādes plānotajiem pasākumiem kredītiestādes rīcībā esošā kapitāla apmēra atjaunošanai līdz pietiekamam līmenim.

68. Pamatojoties uz kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa rezultātiem, kredītiestāde apkopo svarīgākos secinājumus un nosaka jomas, kurās nepieciešami uzlabojumi vai citi pasākumi, kuri var ietvert:

- 68.1. kredītiestādes rīcībā esošā kapitāla apmēra palielināšanu;
- 68.2. kredītiestādes riska profila maiņu, piemēram, noteiktu darbības veidu apjoma samazināšanu, jaunu riska mazināšanas metožu piemērošanu;
- 68.3. pārvaldības sistēmas, tai skaitā risku pārvaldības sistēmas, uzlabošanu;
- 68.4. vēlamā kapitāla līmeņa (kapitāla pietiekamības mērķu un sviras rādītāja mērķa) maiņu, ja nepieciešams, nosakot pārejas periodu pārskatītā vēlamā kapitāla līmeņa (kapitāla pietiekamības mērķu un sviras rādītāja mērķa) sasniegšanai.

4. Informācijas par kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu sagatavošanas un iesniegšanas prasības

- 69. Kredītiestāde sagatavo pārskatu par kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu brīvā formā un iekļauj tajā šādu informāciju:
 - 69.1. kredītiestādes un tās biznesa modeļa vispārēju raksturojumu, tai skaitā par būtiskiem darbības virzieniem vai veidiem, produktiem, pakalpojumiem, tirgiem, ģeogrāfiskajiem reģioniem, tautsaimniecības nozarēm, meitas sabiedrībām vai filiālēm, kā arī par galvenajiem ienākumiem un izmaksas ietekmējošajiem faktoriem;
 - 69.2. kopsavilkumu par kredītiestādes stratēģisko plānošanu, tai skaitā:
 - 69.2.1. stratēģijas un darbības mērķu aprakstu;
 - 69.2.2. kapitāla pietiekamības uzturēšanas stratēģijas aprakstu;
 - 69.2.3. risku stratēģijas aprakstu;
 - 69.2.4. kredītiestādes stratēģiju raksturojošos skaitliskos rādītājus vismaz turpmākajiem trim gadiem;
 - 69.3. kredītiestādes darbībai piemītošo risku raksturojumu un risku pārvaldības sistēmas aprakstu, tai skaitā:
 - 69.3.1. būtisko risku identificēšanas kārtību, ieskaitot kvantitatīvos un kvalitatīvos kritērijus, kuri tiek izmantoti būtisko risku identificēšanai;
 - 69.3.2. būtisko risku uzskaitījumu un kredītiestādes lietoto risku definīciju aprakstu;
 - 69.3.3. par katru kredītiestādes darbībai piemītošo būtisko risku – riska pārvaldības sistēmas aprakstu, riska mērīšanā (vai novērtēšanā) izmantoto metožu aprakstu, kredītiestādes lietoto riska mazināšanas metožu aprakstu un citu būtisku informāciju, kas raksturo riska pārvaldības sistēmu kredītiestādē;
 - 69.4. kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa aprakstu, tai skaitā:
 - 69.4.1. kapitāla definīcijas aprakstu;
 - 69.4.2. risku, kuriem kredītiestāde kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesā aprēķina to segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru, uzskaitījumu un metožu, ko kredītiestāde izmanto, lai noteiktu katra riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru, aprakstu;
 - 69.4.3. risku, kuriem kredītiestāde kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesā neaprēķina to segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru, bet izmanto citas risku pārvaldīšanas, tostarp mazināšanas, metodes, uzskaitījumu un to aprakstu;
 - 69.4.4. kredītiestādes stresa testēšanas programmu vispārīgu aprakstu, iekļaujot tajā informāciju par izmantotajiem stresa testu veidiem (jutīguma analīze, scenāriju analīze, reversais stresa tests), stresa testēšanas biežumu, izmantotajiem modeļiem un aprēķināšanas algoritmiem, pieņēmumu klāstu, attiecīgo datu infrastruktūru, stresa testēšanas programmas pārvaldības pasākumu aprakstu, īpaši tām stresa testēšanas programmām, kuras izmanto kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa nolūkā, un stresa testēšanas integrāciju risku pārvaldības sistēmā;
 - 69.4.5. kapitāla pietiekamības novērtējuma rezultātu apkopošanā izmantotās pieejas aprakstu;
 - 69.4.6. aprakstu par pienākumu, pilnvaru un atbildības sadalījumu kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa veikšanā;
 - 69.4.7. aprakstu par pārskatu sniegšanas un informācijas apmaiņas kārtību kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesā;

- 69.4.8. kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa regularitāti;
- 69.5. kopsavilkumu par kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa rezultātiem (arī skaitliskajiem), tai skaitā:
- 69.5.1. kredītiestādes novērtējumu par tās rīcībā esošā kapitāla apmēru;
 - 69.5.2. kredītiestādes novērtējumu par katra riska, kuram kredītiestāde uztur kapitālu, segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru, tostarp stresa testēšanas rezultātu, ja tā izmanto šo metodi attiecīgā riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēra noteikšanai un secinājumu izdarīšanai;
 - 69.5.3. kredītiestādes novērtējumu par papildu kapitāla rezervi un pārmērīgas sviras riska kapitāla rezervi, tostarp būtiski nelabvēlīgu scenāriju, ko kredītiestāde izmanto, lai noteiktu minētās rezerves, aprakstu, scenāriju pieņēmumu, galveno makroekonomisko rādītāju un iespējamo pasākumu, lai mazinātu minētā scenārija ietekmi uz kredītiestādi, aprakstu, kā arī reversās stresa testēšanas, ko veic, lai nodrošinātu minēto rezervju noteikšanā izmantoto būtiski nelabvēlīgo scenāriju pietiekamu smagumu, aprakstu;
 - 69.5.4. VNK apmēra un pārmērīgas sviras RSNK apmēra aprēķinu;
 - 69.5.5. VNK apmēra un papildu kapitāla rezerves kopsummas aprēķinu un pārmērīgas sviras RSNK apmēra un pārmērīgas sviras riska kapitāla rezerves kopsummas aprēķinu;
 - 69.5.6. kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa rezultātā izdarīto svarīgāko secinājumu un pieņemto lēmumu aprakstu un veicamo pasākumu kapitāla pietiekamības nodrošināšanai aprakstu;
 - 69.5.7. informāciju par kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesā izmantotajiem svarīgākajiem pieņēmumiem, izmantoto pieņēmumu izvēles pamatojumu un svarīgāko pieņēmumu jutīguma (tas ir, ietekmes uz kapitāla pietiekamības novērtējuma rezultātiem) analīzi;
 - 69.5.8. informāciju par kapitāla plānošanu, ieskaitot informāciju par vēlamā kapitāla līmeni (kapitāla pietiekamības mērķiem un sviras rādītāja mērķi), kapitāla pietiekamību regulējošo prasību ievērošanas nodrošināšanas plānu un kapitāla pietiekamības uzturēšanas plānu ārkārtas gadījumos;
 - 69.5.9. citu informāciju, kas raksturo kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa rezultātus;
- 69.6. kopsavilkumu par iekšējā audita funkcijas ietvaros veiktās kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa pārbaudes un tā efektivitātes izvērtējuma rezultātiem, norādot informāciju par konstatētajām neatbilstībām, novērojumiem, kā arī iepriekš konstatēto neatbilstību un novērojumu novēršanas rezultātiem;
- 69.7. kopsavilkumu par Latvijas Bankas veiktā pēdējā kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa un pārskata par kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu izskatīšanas rezultātā izteikto norādījumu un ieteikumu izpildes rezultātu;
- 69.8. ienākumus nenesošu aktīvu pārvaldības stratēģiju un tās ieviešanas plānu, kā arī pārskatu par darbības vides novērtējumu saskaņā ar Latvijas Bankas noteikumiem, kas nosaka prasības kredītriska pārvaldīšanai;
- 69.9. aprakstu par:
- 69.9.1. sistēmu un kārtību, kādā vāc, glabā un apkopo datus dažādos kredītiestādes līmeņos, tai skaitā par datu plūsmu no meitas sabiedrībām;
 - 69.9.2. kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesā izmantotajiem datiem piemērotajām pārbaudēm;
 - 69.9.3. informācijas tehnoloģiju sistēmām, kas nodrošina kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesā izmantoto datu vākšanu, glabāšanu, apkopošanu un izplatīšanu;
- 69.10. citu informāciju, kas ir svarīga, lai izprastu kredītiestādes stratēģisko plānošanu, risku pārvaldības sistēmu un kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu.

70. Kredītiestāde papildus pārskatam par kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu sagatavo:

70.1. kapitāla pietiekamības novērtējuma rezultātu apkopojumu atbilstoši šo noteikumu 1. pielikumam "Kapitāla pietiekamības novērtējuma rezultātu apkopojums, kas attiecas uz riskiem, kuri nav pārmērīgas sviras risks" un 2. pielikumam "Kapitāla pietiekamības novērtējuma rezultātu apkopojums, kas attiecas uz pārmērīgas sviras risku";

70.2. iekšējo normatīvo dokumentu, kas nosaka kredītiestādes kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu, stratēģisko plānošanu vismaz turpmākajiem trim gadiem, risku pārvaldīšanu, būtisko risku identificēšanu un stresa testēšanu, kopijas un minēto iekšējo normatīvo dokumentu sarakstu, kurā norādīts katra dokumenta statuss salīdzinājumā ar iepriekš sniegto informāciju, izmantojot šo noteikumu 4. pielikumā "Dokumentu apraksts un to statuss" ietvertu 1. tabulu "Pievienoto iekšējo normatīvo dokumentu saraksts", kā arī kapitāla pietiekamības novērtēšanas rezultātu apliecinājuma dokumentu kopijas. Ja kādā no Latvijas Bankai iesniegtajiem dokumentiem ir veiktas būtiskas izmaiņas, kredītiestāde minētajā sarakstā norāda informāciju par veiktajām izmaiņām;

70.3. informāciju par šo noteikumu 69. punktā noteiktās informācijas atrašanās vietu Latvijas Bankai iesniegtajā pārskatā par kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu vai saskaņā ar šo noteikumu 70.2. apakšpunkta prasībām iesniegtajos dokumentos, izmantojot šo noteikumu 4. pielikumā "Dokumentu apraksts un to statuss" ietvertu 2. tabulu "Pārskatā par kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu iekļautās informācijas atrašanās vieta Latvijas Bankai iesniegtajos dokumentos".

71. Ja kādā no pārskata par kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu iesniegšanas datumiem šo noteikumu 69. punktā minētā informācija nav mainījusies un atbilst iepriekšējā Latvijas Bankai iesniegtajā pārskatā par kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu atspoguļotajai informācijai, tad kredītiestāde pārskata par kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu attiecīgajā informācijas sadaļā norāda, ka informācija kopš iepriekšējā pārskata par kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu iesniegšanas nav mainījusies.

72. Kredītiestāde Latvijas Bankai iesniedz:

72.1. šo noteikumu 70.1. apakšpunktā minētos rezultātu apkopojumus elektroniskā veidā, izmantojot paaugstinātās drošības sistēmu, saskaņā ar Latvijas Bankas noteikumiem, kuri regulē elektronisko informācijas apmaiņu ar Latvijas Banku;

72.2. pārskatu par kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu, šo noteikumu 70.2. apakšpunktā minēto dokumentu kopijas un sarakstu, kā arī šo noteikumu 70.3. apakšpunktā minēto informāciju elektroniskā veidā, nosūtot uz Latvijas Bankas oficiālo elektronisko adresi.

73. Kredītiestāde pārskatu par kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu un attiecīgi šo noteikumu 70.1., 70.2. un 70.3. apakšpunktā minētos rezultātu apkopojumus, dokumentu kopijas un sarakstu, kā arī informāciju Latvijas Bankai iesniedz ne vēlāk kā līdz pārskata gadam sekojošā gada:

73.1. 31. maijam – kredītiestāde, kura saskaņā ar Kredītiestāžu likuma 35.¹³ un 35.¹⁴ pantu ir identificēta kā cita sistēmiski nozīmīga iestāde;

73.2. 30. jūnijam – kredītiestāde, kura saskaņā ar Kredītiestāžu likuma 35.¹³ un 35.¹⁴ pantu nav identificēta kā cita sistēmiski nozīmīga iestāde.

74. Kredītiestāde informē Latvijas Banku par šo noteikumu 70.1. apakšpunktā minēto rezultātu apkopojumu sagatavotājiem, nosūtot attiecīgā apkopojuma sagatavotāja kontaktinformāciju (vārdu un uzvārdu, e-pasta adresi un tālruņa numuru) uz e-pasta adresi: stp.info@bank.lv.

5. Noslēguma jautājumi

75. Atzīt par spēku zaudējušiem Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 2020. gada 3. novembra normatīvos noteikumus Nr. 209 "Kapitāla un likviditātes pietiekamības novērtēšanas procesa izveides normatīvie noteikumi" (Latvijas Vēstnesis, 2020, Nr. 218; 2021, Nr. 111).

76. Šo noteikumu prasības sāk piemērot, veicot kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu par atskaides datumu, kas ir 2024. gada 31. decembris.

77. Kredītiestāde, veicot kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu par atskaides datumu, kas ir 2024. gada 31. decembris, un nosakot nozaru koncentrācijas riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru, kredītportfeļa sadalījumam tautsaimniecības nozarēs izmanto saimnieciskās darbības kodu atbilstoši Eiropas Savienības saimniecisko darbību statistiskās klasifikācijas (NACE) 2. redakcijai.

78. Līdz dienai, kad kredītiestāde, aprēķinot tirgus riska pašu kapitāla prasību, sāk piemērot vienkāršoto standartizēto pieeju saskaņā ar Regulu Nr. 575/2013, tā šo noteikumu 23. un 24. punkta prasības piemēro, izvērtējot tirgus riska pašu kapitāla prasības, kas aprēķināta saskaņā ar Regulā Nr. 575/2013 aprakstīto standartizēto pieeju, apmēra pietiekamību tās darbībai piemītošā tirgus riska segšanai.

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības tiesību aktiem

Noteikumos iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

- 1) Eiropas Banku iestādes 2022. gada 20. oktobra pamatnostādņēm EBA/GL/2022/14 "Pamatnostādnes, kas ir izdotas, pamatojoties uz Direktīvas 2013/36/ES 84. panta 6. punktu, un kurās ir precizēti kritēriji tādu risku identificēšanai, novērtēšanai, pārvaldībai un mazināšanai, kas izriet no iespējamajām procentu likmju izmaiņām, kā arī kritēriji kredītriska starpības riska novērtēšanai un uzraudzībai saistībā ar iestāžu netirdzniecības portfeļu darbībām";
- 2) Eiropas Banku iestādes 2022. gada 18. marta pamatnostādņēm EBI/PN/2022/03 "Pamatnostādnes par kopējām procedūrām un metodiku uzraudzības pārbaudes un novērtēšanas procesam (*SREP*) un uzraudzības stresa testiem";
- 3) Eiropas Banku iestādes 2018. gada 19. jūlija pamatnostādņēm EBA/GL/2018/04 "Pamatnostādnes par iestāžu spriedzes testiem";
- 4) Eiropas Banku iestādes 2017. gada 10. februāra pamatnostādņēm EBA/GL/2016/10 "Pamatnostādnes par *SREP* vajadzībām vācamo *ICAAP* un *ILAAP* informāciju".

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Latvijas Bankas prezidents

M. Kazāks

1. pielikums
 Latvijas Bankas [datums]
 noteikumiem Nr. [_____]

Kapitāla pietiekamības novērtējuma rezultātu apkopojums, kas attiecas uz riskiem, kuri nav pārmērīgas sviras risks

1. tabula. Risku, kuri nav pārmērīgas sviras risks, segšanai nepieciešamais kapitāls

Pozīcijas nosaukums	Pozīcijas kods	Nepieciešamā kapitāla apmērs (veselos <i>euro</i>)	
		Kredītiestādes novērtējums	Saskaņā ar Regulu Nr. 575/2013
A	B	1	2
Risku, kuriem Regula Nr. 575/2013 nosaka pašu kapitāla prasības, segšanai nepieciešamā kapitāla apmērs	1000		
Kredītrisks	1100		
<i>tai skaitā darījuma partnera kredītrisks</i>	1110		
Kredīta vērtības korekcijas risks	1200		
Tirgus risks	1300		
<i>ārvalstu valūtu risks</i>	1310		
<i>preču risks</i>	1320		
<i>pozīcijas risks</i>	1330		
Operacionālais risks	1400		
Norēķinu risks	1500		
Risku, kuriem Regula Nr. 575/2013 nenosaka pašu kapitāla prasības, segšanai nepieciešamā kapitāla apmērs	2000		x
Procentu likmju risks netirdzniecības portfeli	2100		x
Koncentrācijas risks, tai skaitā:	2200		x
<i>individuālās koncentrācijas risks</i>	2210		x
<i>nozaru koncentrācijas risks</i>	2220		x
<i>valūtu nesakritības koncentrācijas risks</i>	2230		x
<i>nodrošinājuma koncentrācijas risks</i>	2240		x
NILLTPF risks	2300		x
Likviditātes risks	2400		x
Kredītriska starpības risks netirdzniecības portfeli	2500		x
Vides, sociālie un pārvaldības riski	2600		x
Pārējie riski	2700		x
<i>biznesa modeļa risks</i>	2710		x
<i>reputācijas risks</i>	2720		x
<i>citi riski</i>	2730		x
Diversifikācijas efekti	3000		x
RSNK apmērs (1000+2000–3000)	4000		x
Kopējo kapitāla rezervju prasība, tai skaitā:	5000		x
Kapitāla saglabāšanas rezerve	5100		x
Pretcikliskā kapitāla rezerve	5200		x
Sistēmiskā riska kapitāla rezerve	5300		x

A	B	1	2
Citas sistēmiski nozīmīgas iestādes kapitāla rezerve	5400		x
VNK apmērs (4000+5000)	6000		x
Papildu kapitāla rezerve	7000		x
VNK apmēra un papildu kapitāla rezerves kopsumma (6000+7000)	8000		x

2. tabula. Papildu informācija

Pozīcijas nosaukums	Pozīcijas kods	Summa (veselos <i>euro</i>)
A	B	1
Kopējā riska darījumu vērtība	1000	
Kredītiestādes rīcībā esošā kapitāla apmērs	2000	
<i>pirmā līmeņa pamata kapitāls</i>	2100	
<i>pirmā līmeņa papildu kapitāls</i>	2200	
<i>otrā līmeņa kapitāls</i>	2300	

3. tabula. Kapitāla pietiekamības novērtējums

Pozīcijas nosaukums	Pozīcijas kods	Summa (veselos <i>euro</i>)	Rādītājs (%)
A	B	1	2
RSNK apmērs un RSNK rādītājs	1000		
veido: pirmā līmeņa pamata kapitāls	1100		
veido: pirmā līmeņa kapitāls	1200		
VNK apmērs un VNK rādītājs	2000		
veido: pirmā līmeņa pamata kapitāls	2100		
veido: pirmā līmeņa kapitāls	2200		
VNK apmēra un papildu kapitāla rezerves kopsumma/VNK rādītāja un PKR rādītāja kopsumma	3000		
veido: pirmā līmeņa pamata kapitāls	3100		
veido: pirmā līmeņa kapitāls	3200		
Pirmā līmeņa pamata kapitāla pārpalikums (+) vai iztrūkums (-), ņemot vērā pozīcijā 1000 norādīto vērtību segšanai faktiski izmantoto pirmā līmeņa pamata kapitālu	4000		

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Latvijas Bankas prezidents

M. Kazāks

2. pielikums
 Latvijas Bankas [datums]
 noteikumiem Nr. [_____]

Kapitāla pietiekamības novērtējuma rezultātu apkopojums, kas attiecas uz pārmērīgas sviras risku

1. tabula. Kapitāla pietiekamības novērtējums

Pozīcijas nosaukums	Pozīcijas kods	Saskaņā ar kredītiestādes novērtējumu nepieciešamā kapitāla apmērs		Saskaņā ar Regulu Nr. 575/2013 aprēķinātā sviras rādītāja izpildei nepieciešamā pašu kapitāla prasība	
		Summa (veselos <i>euro</i>)	Rādītājs (%)	Summa (veselos <i>euro</i>)	Rādītājs (%)
A	B	1	2	3	4
Pārmērīgas sviras RSNK apmērs un pārmērīgas sviras RSNK rādītājs/pašu kapitāla prasība un sviras rādītājs	1000				
Pārmērīgas sviras riska kapitāla rezerve	2000			x	x
Pārmērīgas sviras RSNK apmēra un pārmērīgas sviras riska kapitāla rezerves kopsumma	3000			x	x
Pirmā līmeņa kapitāla pārpalikums (+) vai iztrūkums (–) pozīcijā 1000 norādīto vērtību segšanai	4000			x	x

2. tabula. Papildu informācija

Pozīcijas nosaukums	Pozīcijas kods	Summa (veselos <i>euro</i>)
A	B	1
KDV mērs	1000	
Pirmā līmeņa kapitāls	2000	

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Latvijas Bankas prezidents

M. Kazāks

Individuālās koncentrācijas riska, nozaru koncentrācijas riska, nodrošinājuma koncentrācijas riska un NILLTPF riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmērs

1. tabula. Individuālās koncentrācijas riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmērs

Individuālās koncentrācijas indekss (IKI)	Nepieciešamā kapitāla apmērs (% no kredītportfelim aprēķinātās kredītriska pašu kapitāla prasības)
0.0 < IKI < 0.1	Nav nepieciešams uzturēt kapitālu riska segšanai
0.1 < IKI < 0.2	2
0.2 < IKI < 0.4	4
0.4 < IKI < 1.0	6
1.0 < IKI < 5.0	8
5.0 < IKI < 100	12

2. tabula. Nozaru koncentrācijas riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmērs

Nozaru koncentrācijas indekss (NKI)	Nepieciešamā kapitāla apmērs (% no nozares koncentrācijas riskam pakļautajiem riska darījumiem aprēķinātās kredītriska pašu kapitāla prasības)
0 < NKI < 12	Nav nepieciešams uzturēt kapitālu riska segšanai
12 < NKI < 15	2
15 < NKI < 20	4
20 < NKI < 25	6
25 < NKI < 50	8
50 < NKI < 100	12

3. tabula. Nodrošinājuma koncentrācijas riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmērs

Nodrošinājuma koncentrācijas indekss (NVKI)	Nepieciešamā kapitāla apmērs (% no kredītportfelim aprēķinātās kredītriska pašu kapitāla prasības)
0 < NVKI < 25	Nav nepieciešams uzturēt kapitālu riska segšanai
25 < NVKI < 35	2
35 < NVKI < 45	3
45 < NVKI < 55	4
55 < NVKI < 65	5
65 < NVKI < 100	6

4. tabula. NILLTPF riska segšanai nepieciešamā kapitāla apmērs

Latvijas Bankas noteiktais NILLTPF riska novērtējums pēdējā uzraudzības pārbaudes un novērtēšanas procesā	Nepieciešamā kapitāla apmērs (% no kopējā gada apgrozījuma saskaņā ar pēdējo pieejamo kredītiestādes revidēto gada pārskatu)
Līdz 2.5	1.25
No 2.6 līdz 2.9	2.50
No 3.0 līdz 3.4	5.00
No 3.5 līdz 3.9	7.50
Vienāds ar 4	10.00

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

4. pielikums
 Latvijas Bankas [datums]
 noteikumiem Nr. [_____]

Dokumentu apraksts un to statuss

1. tabula. Pievienoto iekšējo normatīvo dokumentu saraksts

Nr. p. k.	Dokumenta nosaukums	Dokumenta apstiprināšanas datums (dd.mm.gggg.)	Dokumenta statuss (jauns, bez izmaiņām, būtiskas izmaiņas, maznozīmīgas izmaiņas)	Būtisko izmaiņu (ja ir) apraksts
1	2	3	4	5

2. tabula. Pārskatā par kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu iekļautās informācijas atrašanās vieta Latvijas Bankai iesniegtajos dokumentos

Nr. p. k.	Atsauce uz tiesību normu (punktu un apakšpunktu), kas nosaka pārskatā par kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu iekļaujamo informāciju	Atsauce uz pārskatu par kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu vai iekšējā normatīvā dokumenta nosaukumu	Norāde par informācijas atrašanās vietu pārskatā par kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu vai attiecīgā iekšējā normatīvajā dokumentā (piemēram, nodaļa vai lappuse)
1	2	3	4

**ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
 PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU**

Latvijas Bankas prezidents

M. Kazāks